

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-24-42, факс (044) 236-10-49, ministry@mon.gov.ua

---

від 08.10.09 № 1/9-703

від _____ на № _____

Міністерство освіти і науки
Автономної Республіки Крим,
управління освіти і науки обласних,
Київської та Севастопольської
міських державних адміністрацій

Директорам обласних еколого-
натуралістичних центрів учнівської
молоді (станцій юних натуралістів)

*Про проведення осінньої сесії
Всеукраїнської заочної біологічної школи*

Відповідно до Орієнтовного плану всеукраїнських і міжнародних масових заходів з учнівською молоддю на 2009 рік (лист Міністерства освіти і науки України від 31.12.2008 №1/9-852) з 26 до 31 жовтня ц.р. у м. Києві буде проведена осіння сесія Всеукраїнської біологічної заочної школи спільно з кафедрами вищих навчальних закладів:

- Київського національного університету імені Т.Шевченка;
- Національного університету “Києво-Могилянська академія”;
- Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова;
- Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Навчання здійснюватиметься у відділеннях біології, хімії, інформатики, фітодизайну, народних ремесел, садівництва.

В рамках Всеукраїнської біологічної заочної школи на базі Інституту ботаніки ім.М.Г.Холодного Національної академії наук України будуть проведені стажування юних ботаніків (умови додаються).

Заїзд та реєстрація учасників – 26 жовтня з 9.00 до 13.00 за адресою: м.Київ, вул.Вишгородська, 19, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді.

Проїзд від залізничного вокзалу: маршрутним таксі № 558 чи № 181 до

зупинки “Білицька” або метро до станції “Нивки”, далі – автобусом № 32 до зупинки “Білицька”.

Від`їзд учасників – 31 жовтня після 14.00. Керівників груп просимо завчасно придбати квитки на зворотний шлях.

Відповідальність за життя та здоров`я учасників покласти на керівників груп.

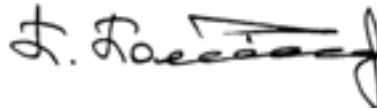
Витрати на відрядження здійснюються за рахунок організації, що відряджає.

Просимо забезпечити участь учнів у зазначених заходах.

Детальна інформація (умови та напрями проведення Всеукраїнських ботанічних стажувань, анкета та опитувальник учасника I етапу стажувань юних ботаніків тощо) – за телефонами: 8 (044) 430-02-60, 430-00-64, 430-04-91, на сайті www.nenc.gov.ua, e-mail: nenc@nenc.gov.ua.

Додаток: на 2 арк.

Заступник Міністра

П.Б.Полянський

до листа МОН

від _____ № _____

Умови
проведення Всеукраїнських стажувань юних ботаніків

1. Всеукраїнські стажування юних ботаніків у рамках роботи Всеукраїнського Інституту біологічних стажувань обдарованої учнівської молоді (далі – ботанічні стажування) проводяться Національним еколого-натуралістичним центром спільно з Інститутом ботаніки ім.М.Г.Холодного НАН України відповідно до Орієнтовного плану всеукраїнських і міжнародних масових заходів з учнівською та студентською молоддю (лист Міністерства освіти і науки України від 31.12.2008 №1/9-852).

2. Метою ботанічних стажувань є виявлення й підтримка обдарованих учнів з високим рівнем біологічної ерудиції для подальшої цілеспрямованої професійної орієнтації, підготовки майбутньої наукової зміни.

3. До участі в ботанічних стажуваннях залучаються обдаровані учні 8 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Учасники I етапу отримують персональні виклики на стажування відповідно до результатів психодіагностування та анкетування.

На другий навчальний рік ботанічних стажувань запрошуються учні відповідно до списку, поданого Національним еколого-натуралістичним центром (список додається).

4. Програма ботанічних стажувань включає:

- проведення елективних курсів з ботаніки;
- практичну роботу у відділах Інституту ботаніки ім.М.Г.Холодного НАН України під керівництвом науковців;
- розроблення індивідуальних науково-освітніх проєктів;
- лекційні та лабораторні заняття;
- індивідуальні консультації з ученими.

5. За кожним учнем відповідно до обраного напрямку стажування закріплюється куратор-науковець, який планує та проводить заняття, а також оцінює творчі досягнення учня.

Під час проведення стажувань учасники спільно з науковцями розробляють програми власних дослідницько-експериментальних робіт згідно наукових тем Інституту ботаніки ім.М.Г.Холодного НАН України.

6. Для участі у I етапі необхідно подати такі документи:

- заповнену анкету;
- заповнений бланк-опитувальник щодо.

Зазначені документи подати не пізніше 12 жовтня ц.р. на адресу оргкомітету: 04074, м. Київ, вул. Вишгородська, 19, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді.

7. Витрати на відрядження здійснюються за рахунок сторони, що відряджає, з розрахунку:

- проживання учня – 60 грн. на добу;
- проживання керівника – 80-130 грн. на добу;
- триразове харчування – 40 грн. на добу.

Організаційний внесок за навчання становить 100 грн.

Детальна інформація – за адресою: 04074 м.Київ вул. Вишгородська, 19, тел./факс 8 (0440 430-04-91, e-mail: vidd-bio@nenc.gov.ua.

Додаток
до Умов проведення Всеукраїнських
ботанічних стажувань

Список
учасників ботанічних стажувань другого року навчання

Автономна Республіка Крим.

- Азрякова Марія, учениця 11 класу ЗОШ №6 м. Ялта (*базовий відділ – фікологія*).
- Садогурська Соф'я, учениця 11 класу Нікітського НВК (*базовий відділ – фікологія*).

Львівська область

- Хомяк Ольга, учениця 10 класу Новороздільської ЗОШ I-III ст. №2 (*базовий відділ – ліхенологія та бріологія*).

Сумська область

- Нагорна Ольга, учениця 11 класу ЗОШ I-III ст. №1 м. Охтирка (*базовий відділ – мікологія*).
- Чумак Тетяна, учениця 11 класу ЗОШ I-III ст. №1 м. Охтирка (*базовий відділ – ліхенологія та бріологія*).
- Супрун Ганна, учениця 11 класу ЗОШ I-III ст. №1 м. Охтирка (*базовий відділ – ліхенологія та бріологія*).

Додаток 2
до Умов проведення Всеукраїнських
ботанічних стажувань

Перелік

напрямів роботи відділів Інституту ботаніки ім.М.Г.Холодного НАН України,
на базі яких проводяться роботи Всеукраїнського Інституту біологічних стажувань

Відділ систематики та флористики:

- таксономія;
- систематика;
- номенклатура судинних рослин України;
- флористичні та фітогеографічні дослідження, синантропна флористика (особлива увага приділяється вивченню адвентивних рослин та урбанофлор);
- морфологічні та морфоанатомічні дослідження модельних груп рослин;
- палеопалінологічний аналіз плейстоцену та голоцену;
- ботанічне ресурсознавство (розробка теоретичних і практичних аспектів обліку та моніторингу ресурсів дикорослих видів рослин України);
- палеопалінологічні дослідження – вивчення історії флори і рослинності України в голоцені та пізньому плейстоцені.

Відділ геоботаніки:

- дослідження рослинних угруповань і факторів, що визначають їх склад, динаміку та продуктивність;
- розробка біологічних основ раціонального використання та охорони природного рослинного покриву;
- геоботанічне картографування і районування.

Відділ екології фітосистем:

- екологія рослин та рослинних угруповань;
- фітоіндикація;
- розробка наукових основ класифікації екосистем і методики оцінки впливу екологічних факторів на диференціацію структури та динаміку рослинного покриву;
- геоботанічне та екологічне картографування;
- моделювання та прогнозування з метою оптимізації стану та охорони екосистем.

Міжвідомча комплексна лабораторія заповідної справи:

- формування оптимальної мережі природно-заповідних територій і об'єктів;
- розробка наукових рекомендацій щодо режимів охорони та збереження біорізноманітності;
- розробку питань створення екологічної мережі.

Відділ мікології:

- вивчення видової різноманітності, систематики, географії, еволюції та філогенії грибів;
- дослідження біологічних властивостей вищих їстівних та лікарських базидіоміцетів з метою їх введення в культуру та біохімічного застосування для одержання плодових тіл, лікувально-профілактичних додатків, біологічно активних речовин;
- дослідження грибів природоохоронних об'єктів України та складання списків грибів заказників, національних парків, заказників загальнодержавного значення.

Відділ фікології:

- хоролого-систематичне дослідження видової різноманітності водоростей України;
- морфолого-систематичне опрацювання таксонів, що мають важливе практичне значення;
- морфолого-популяційне вивчення водоростей та закономірностей їх мінливості;
- радіоекологічне вивчення водоростей та грибів.

Відділ ліхенології та бріології:

- вивчення таксономічної різноманітності лишайників та ліхенофільних грибів, мохоподібних;
- оцінка флористичної різноманітності симбіотичних та вільноживучих аерофітних водоростей окремих регіонів та екологічних груп;
- використання як індикаторів стану навколишнього середовища;
- критична ревізія окремих таксонів спорових рослин.

Анкета учасника I етапу ботанічних стажувань

1. Прізвище, ім'я, по батькові: _____
_____
2. Домашня адреса, контактний телефон: _____
_____
3. Базовий навчальний заклад, клас: _____
_____
4. Базовий позашкільний навчальний заклад, назва творчого учнівського об'єднання: _____
_____
5. Напрямок у ботаніці, за яким бажаєте працювати: _____
_____
6. Чому Ви надаєте перевагу вивченню саме ботанічних наук? _____
_____
7. Особисті успіхи в ботаніці: _____
_____
8. Чого б Ви хотіли навчитись під час стажувань? _____
_____
9. Чи пов'яжете Ви свою майбутню професійну діяльність із ботанікою? _____
_____
10. Чи залишиться ботаніка Вашим хобі на все життя? _____
_____

Опитувальник 1

Дайте відповідь “так” або “ні” на наступні запитання:

1. Як правило, я легко пристосовуюся до людей, правил та ідей.
2. Мені подобається вирішувати типові, стандартні задачі.
3. Мені здається, я більш охоче створював би або конструював нове, ніж покращував би, вдосконалював старе.
4. Звичайно я розважливий, коли маю справу з колективом.
5. В більшості випадків я дію самостійно, без допомоги та підказок друзів та старших.
6. Ніколи не намагався змінити відношення між собою та товаришами.
7. Нерідко я утримувався від висування ідей, пропозицій, хоча і мав їх.
8. Мені часто вдається знайти нестандартні, оригінальні вирішення задачі.
9. Мені подобається, коли відбувається швидка зміна видів діяльності.
10. Для мене характерне прагнення реалізовувати одночасно декілька ідей, вирішувати декілька проблем.
11. Нерідко я сперечаюся з ровесниками та зі старшими.
12. Як правило, я легко погоджуюся та підкоряюся колективній думці.
13. У мене часто виникають оригінальні ідеї.
14. Мені подобається виконувати роботу за розробленим планом, інструкцією, схемою.
15. Я завжди охоче поширюю, пропагую нові ідеї.
16. Я надаю перевагу виконанню роботи по-новому, хоча знаю, що це пов'язано з ризиком залишитись незрозумілим іншими.
17. Я зазвичай працюю без суттєвих змін та відхилень від тих рекомендацій, які додаються до роботи.
18. Мені нерідко доводиться виправдовувати свої дії інструкціями, правилами або авторитетами.
19. Мені подобається виконувати завдання дослідницького характеру.
20. Я завжди до кінця відстоюю власну точку зору.

Опитувальник 2

Відповідайте “так” або “ні” на запропоновані запитання:

1. Успіх скоріше залежить від випадку, ніж від розрахунку.
2. Якщо вас залишити без улюбленого заняття, то життя для вас втрачає сенс.
3. Для вас більш важливе виконання роботи, ніж її результат.
4. Ви згодні, що люди більше страждають від невдач на роботі, ніж від проблемних відносин з близькими.
5. Більшість людей живуть далекими цілями.
6. У вас в житті більше успіхів, ніж невдач.
7. Емоційні люди вам подобаються більше, ніж дієві.
8. Навіть в самій простій справі ви намагаєтесь вдосконалити якісь певні елементи.
9. Захопившись чимось, ви можете забути про пересторогу.
10. В дитинстві вас вважали ледачою дитиною.
11. У ваших невдачах більше винні обставини, а не ви самі.
12. Ваші батьки занадто строго контролювали вас.
13. Терпіння у вас більше, ніж здібностей.
14. Лінощі, а не сумніви в успіхові, часто змушують вас відмовитись від ваших прагнень.
15. Ви впевнена в собі людина.
16. Заради успіху ви можете ризикнути, навіть якщо шансів мало.
17. Ви нестандартна людина.

18. Коли все йде гладко, ваша енергія тільки підсилюється.
19. Вас більше цікавлять оригінальні винаходи, ніж подорожі.
20. Ваші близькі не поділяють ваших поглядів.
21. Рівень ваших вимог до життя нижчий, ніж у інших.
22. Наполегливості у вас більше, ніж здібностей.

Опитувальник № 3

Відмітьте Вашу згоду або незгоду з даними твердженнями, вибравши варіанти А, Б або В.

1. Мене все цікавить з першого погляду.
А – так; Б – ні; В – орієнтуючись по обставинам.
2. У мене є захоплення крім основного заняття.
А – так; Б – ні; В – іноді.
3. У вільний час у мене є серозні справи.
А – так; Б – ні; В – час від часу.
4. Я намагаюсь розширити ту сферу, якою я займаюсь.
А – так; Б – ні; В – іноді.
5. Я завжди хочу знати більше про все.
А – так; Б – ні; В – деякі теми мене цікавлять.
6. Я з задоволенням збираю матеріали та інформацію.
А – так; Б – ні; В – іноді.
7. Читати для мене...
А – необхідність; Б – не цікаво; В – задоволення.
8. Коли я беруся за справу, то беру за ціль довести її до закінчення.
А – так; Б – ні; В – залежить від мети.
9. Я закінчую те, що розпочав.
А – так; Б – ні; В – іноді.
10. Невдача мене засмучує.
А – так; Б – ні; В – я сміюся над цим.
11. Невдача приводить до роздумів.
А – так; Б – ні; В – трохи.
12. Заради справи я готовий пожертвувати задоволенням.
А – так; Б – ні; В – час від часу.
13. В професіональному плані для мене важливо ...
А – можливість творчості; Б – спокій; В – гарна зарплата.
14. Є видатні люди, якими я захоплююсь.
А – так; Б – ні; В – деякі викликають лише інтерес.
15. Якщо виникне можливість, я зміню професію на більш цікаву.
А – так; Б – ні; В – все залежатиме від виграшу.
16. Заради нових знань я охоче відвідував би спеціальні курси.
А – так; Б – ні; В – якщо примусять.
17. Мені подобаються зустрічі та дискусії.
А – дуже; Б – ні; В – помірно.
18. Я люблю колективну роботу.
А – так; Б – ні; В – можу пристосуватися.
19. Я розмірковую про механізми мислення.
А – так; Б – ні; В – якщо вимушений.
20. Мене цікавить будова приладу, яким я користуюсь.
А – так; Б – ні; В – іноді.
21. Я уявляю собі, як його можна покращити.
А – так; Б – ні; В – іноді.
22. Думаю, що у мене вмілі руки.
А – так; Б – ні; В – дещо вмію.

23. Мене цікавить логіка в мисленні.
А – так; Б – ні; В – надаю перевагу творчості.
24. Розмірковуючи, я згоден відмовитися від старих уявлень.
А – якщо впевнений; Б – ніколи; В – це дуже важко.
25. Здоров'я дозволяє мені напружено працювати.
А – так; Б – ні; В – помірно.
26. Загалом, мені щастить.
А – так; Б – ні; В – іноді.
27. Моя пам'ять...
А – хороша; Б – погана; В – середня.
28. Мене приваблює незвичайне.
А – так; Б – ні; В – якщо це торкається моїх інтересів.
29. Я впевнений у цінності кваліфікації.
А – так; Б – ні; В – в певній мірі.
30. Я обрав професію...
А – за покликом; Б – випадково; В – із практичних міркувань.
31. Я люблю мріяти і фантазувати.
А – так; Б – ні; В – іноді.
32. Не люблю самотності.
А – так; Б – ні; В – трохи.
33. Я люблю розмірковувати на самоті.
А – так; Б – ні; В – залежно від ситуації.
34. Коли потрібно, я вмю відволікатися від турбот і клопотів.
А – так; Б – ні; В – не завжди успішно.

Опитувальник 4

Відмітьте вашу згоду або незгоду з даними твердженнями, вибравши варіанти а, б або в.

1. Чи вважаєте ви, що навколишній світ можна поліпшити?
а) так;
б) ні;
в) частково.
2. Чи задумувались ви, що самі могли би брати участь у значних змінах навколишнього світу?
а) так;
б) ні;
в) у деяких випадках.
3. Ви вважаєте, що деякі з ваших ідей змогли б принести значний прогрес у тій сфері, якою ви займаєтесь?
а) так;
б) за сприятливих обставин;
в) лише в деякій мірі.
4. Чи вважаєте ви, що в майбутньому будете відігравати настільки важливу роль, що зможете щось принципово змінити?
а) напевно;
б) малоймовірно;
в) можливо.
5. Коли ви вирішуєте розпочати якусь справу, чи вважаєте, що здійсните свою задумку?
а) так;
б) ні;
в) можливо.
6. Чи відчуваєте ви бажання зайнятися справою, яку абсолютно не знаєте?
а) так;
б) невідоме мені не вабить;

- в) все залежить від характеру справи.
7. Якщо ви займаєтесь незнайомою справою, чи виникає бажання досягти в ній досконалості?
- а) так;
  - б) задовольнюся тим що вже досяг;
  - в) якщо справа сподобається, то залюбки.
8. Чи виникає у вас бажання дізнатися все про справу, в якій ви не розбираєтесь, але вона вам подобається?
- а) так;
  - б) ні, тільки основне;
  - в) ні, тільки задовольнити цікавість.
9. Коли невдача спіткала вас, то ви ...
- а) якийсь час йдете в супереч здорового глузду;
  - б) забудете про цю справу;
  - в) будете займатись нею навіть безрезультатно.
10. На вашу думку професію треба вибирати виходячи з ...
- а) своїх можливостей, майбутніх перспектив;
  - б) стабільності, значимості професії, потреби в ній;
  - в) переваг, які вона забезпечить.
11. Подорожуючи, ви легко можете орієнтуватися у маршруті, який вже пройшли?
- а) так;
  - б) ні;
  - в) якщо місцевість запам'яталась.
12. Відразу після бесіди чи можете ви пригадати все, що говорилося?
- а) так;
  - б) все – ні;
  - в) тільки те, що зацікавило.
13. Коли ви чуєте слово на незнайомій мові, чи зможете повторити його без помилок навіть не знаючи його значення?
- а) так;
  - б) якщо його легко запам'ятати;
  - в) не зовсім вірно.
14. У вільний час ви любите:
- а) залишитися на одинці з собою;
  - б) знаходитись в компанії;
  - в) вам однаково.
15. Ви займаєтесь якоюсь справою. Вирішуєте її закінчити тільки коли...
- а) справа завершена;
  - б) ви більш-менш задоволені;
  - в) вам ще не вдалося все зробити.
16. Коли ви на самоті...
- а) ви любите мріяти про якусь справу;
  - б) намагаєтесь зайняти себе якоюсь справою;
  - в) мрієте, про речі, які не стосуються роботи.
17. Коли якась ідея захоплює вас, то ви починаєте думати про неї?
- а) незалежно від того, де і з ким знаходитесь;
  - б) тільки наодинці із собою;
  - в) тільки там де тихо.
18. Коли ви відстоюєте якусь ідею...
- а) можете відмовитись від неї, якщо вам наведуть переконливі аргументи;
  - б) залишаєтесь при своїй думці;
  - в) під натиском обставин змінюєте свою думку.